Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dnia 14 sierpnia 1931 r. 494.

Treść numeru:

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

-----oooOooo-----

---o&oO§OO&o---

&§&

o

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

N o w a u s t a w a o s a m o r z ą d a c h l o k a l n y c h w L i t w i e .

"Vyriausybes Žinios" Nr.356. Streszczenie:

I. Z a s a d y o g ó l n e .

1. Prawa samorządów lokalnych przysługują gminom, powiatom i miastom.
2. Każdy samorząd gminny, powiatowy i miejski jest osobą prawną. Samorząd pozywa i odpowiada w sądzie w tym samym trybie, jak Skarb Państwa.
3. Samorząd załatwia następujące sprawy lokalnego życia publicznego, o ile nie załatwiają ich organy rządowe:

1/zakłada i utrzymuje, księgarnie, czytelnie, muzea, teatry i inne instytucje kulturalno-oświatowe;

2/Zaopatruje państwowe szkoły początkowe w lokale, opał, światło i przyrządy naukowe i udziela środków na potrzeby gospodarcze tych szkół, troszczy się również o zdrowie uczniów tych szkół;

3/ wspiera niezamożnyvh uczniów przyrządami naukowemi, odzieżą, obuwiem i żywnością;

4/ urządza place sportowe i do gier;

5/ chroni budowle w znaczeniu historycznem lub architektonicznem oraz inne budowle i ich pozostałości.

6/ zakłada i utrzymuje trawniki, oranżerje i kwiaciarnie, sadzi drzewa i w inny sposób upiększa osiedla;

7/ zakłada i utrzymuje szpitale, ambulatorja, apteki i inne zakłady lecznicze i udziela mieszkańcom szybkiej pomocy lekarskiej;

8/ walczy z chorobami zakaźnemi i śmiertelnością dzieci;

9/ rozpowszechnia wśród mieszkańców wiadomości o hygjenie;

10/ zakłada i utrzymuje łaźnie, zakłady kąpielowe i dezynfekcyjne i inne zakłady sanitarne;

11/ troszczy się o dozór sanitarny nad produkcją artykułów spożywczych i ich sprzedażą, przedsiębiorstwami przemysłowemi, podwórzami i naogół polepsza lokalne warunki sanitarne;

12/ troszczy się o dozór weterynaryjny i leczenie zwierząt;

13/przeprowadza kanalizację i ustala tryb przymusowego przyłączenia się do sieci kanalizacyjnej; dogląda czystości wody w rzekach, stawach, jeziorach, kanałach i inn. i naogół troszczy się o potrzeby czystości;

14/ urządza studnie i kanalizację, dogląda je i ustala tryb przymusowego przyłączenia się do wodociągu;

15/ opiekuje się biednymi, wspiera ich i leczy;

16/ zakłada i utrzymuje ochrony, domy pracy, tanie mieszkania, domy noclegowe, ogródki dziecięce i inne instytucje opieki społecznej;

17/ zakłada i utrzymuje giełdy pracy, walczy z bezrobociem, organizuje roboty publiczne i troszczy się o ochronę pracy;

18/ walczy z drożyzną utrzymania i ustala cennik chleba, mięsa i opału;

19/ zakłada i utrzymuje piekarnie chleba, rzeźnie, sprzedaż artykułów spożywczych, ogrody i inne zakłady, dostarczające żywności;

20/ porządkuje jarmarki i targi i ustala czas pracy dla zakładów handlowych, zakłada i utrzymuje lombardy;

21/zakłada i utrzymuje straże pożarne i wspiera ochotnicze towarzystwa straży pożarnych; reguluje czyszczenie kominów i przedsiębierze inne środki ochrony przed pożarami;

22/przedsiębierze środki w celu ochrony ludności przed powodzią, zamiecią i innemi żywiołowemi klęskami; sprawuje dozór nad miejscami kąpielowemi i przedsiębierze środki w celu ochrony ludności przed utonięciem;

23/zakłada i utrzymuje tramwaje elektryczne, autobusy i inne środki komunikacyjne i transportowe;

24/ ustala porządek uprawiania zawodu w prywatnych przedsiębiorstwach komunikacyjnych i transportowych;

25/ zakłada, utrzymuje i porządkuje ulice, drogi, chodniki, place, targowiska, parki, ogrody, ogródki i inne miejsca użyteczności publicznej, troszczy się o ich oświetlenie, reguluje w nich ruch i dogląda w nich ładu i porządku;

26/ buduje i utrzymuje mosty, nasypy, tamy i inne urządzenia wodne;

27/ buduje i utrzymuje lokale użyteczności publicznej i inne budowle;

28/ zakłada i utrzymuje elektrownie i gazownie;

29/ planuje miasta i inne tereny o charakterze miast, planuje ich dzielnice murowane, w których zakazuje się wznosić domy drewniane albo przeprowadzać kapitalne remonty drewnianych domów i planuje ich tereny pod założenie fabryk, pracowni i innych przedsiębiorstw przemysłowych;

30/zakłada i utrzymuje biura pogrzebowe;

31/ udziela ludności pomocy prawnej;

32/ troszczy się o inne sprawy, powierzone samorządom przez ustawy.

4. .Dla prowadzenia swych spraw samorządy mają prawo nakładać na ludność przewidziane przez ustawy podatki, opłaty i powinności naturalne.

5. Samorząd ma prawo wydawać ludności zarządzenia w trybie ustalonym przez ustawy.

6. Samorządy gminne, powiatowe i miejskie mogą umówić się,wspólnie załatwiać ogólne sprawy samorządów lokalnych.

Taką umowę zatwierdza Minister Spraw Wewnętrznych.

7. Organami samorządu gminnego są:
Wójt,
zebrania gromadzkie i sołtysi,
gminna komisja kontrolna.

8. Organami samorządu powiatowego są:
rada powiatowa,
zarząd powiatu,
powiatowa komisja kontrolna.

9. Organami samorządu miejskiego są:
rada miejska,
burmistrz,
miejska komisja kontrolna.

10. Dozór nad celowością i słusznością prac organów samorządowych należy do Ministra Spraw Wewnętrznych, który go sprawuje w trybie ustalonym przez niniejszą ustawę, sam i przez naczelników powiatów.

11. Naczelnik powiatu ma prawo brać udział w posiedzeniach rad gminnych, powiatowych i miejskich z głosem doradczym.

12. Jeżeli samorząd nie załatwia sprawy, którą według ustawy powinien załatwiać, albo załatwia ją nieodpowiednio, wówczas Minister Spraw Wewnętrznych ma prawo załatwiać tę sprawę swoją kompetencją.

Sprawa ta może być załatwiana przez Ministra Spraw Wewn. na koszt samorządu.

13. Nikt nie może być w jednym i tym samym czasie członkiem rady gminnej i miejskiej, tak samo członkiem kilku gminnych, kilku powiatowych lub kilku miejskich rad.

14. Członkowie rad gminnych, powiatowych i miejskich nie mogą pracować w tymże samorządzie gminnym, miejskim albo powiatowym.

15. Wójtowie i burmistrze, pomocnicy wójtów i burmistrzów, członkowie rad powiatowych i ich kandydaci, członkowie rad gminnych i miejskich, tak samo pracownicy samorządowi nie mogą być dostawcami tych samorządów, w których pełnią obowiazki.

16. Rady gminne, powiatowe i miejskie, tam samo sołtys, wójt, burmistrz i członek zarządu powiatu nie może wykonywać swych obowiązków, dopóki jest oskarżony o taki czyn przestępczy, za który grozi odebranie lub ograniczenie praw.

17. Gdy rada gminna, powiatowa lub miejska rozważa sprawę członka tejże rady, albo jego krewnych w pierwszych dwóch stopniach pokrewieństwa, albo powinowatych w pierwszym stopniu pokrewieństwa, albo sprawę męża czy żony, wówczas ten członek w rozstrzyganiu [illegible] nie może brać udziału.

Ten przepis odpowiednio stosuje się do wójta, burmistrza i członków zarządu powiatowego oraz do pomocników wójtów i burmistrzów.

18. Językiem samorządów lokalnych jest język litewski.
19. Sołtysi, wójtowie i burmistrze, pomocnicy sołtysów, wójtów i burmistrzów, członkowie zarządów powiatowych i ich kandydaci, członkowie rad gminnych, powiatowych i miejskich powinni znać język litewski w mowie i piśmie.
20. Posiedzenia rad gminnych, powiatowych i miejskich są jawne.
   Na propozycję przewodniczącego rady, rada może uchwalić, aby posiedzenie rady było zamknięte.
21. Na pieczęciach samorządu powinna być Pogoń i zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych napis.
   Za zezwoleniem Ministra Spr.Wewn. na pieczęciach samorządu może być umieszczony miejscowy herb.
22. Statuty rad gminnych, powiatowych i miejskich i zebrań gromadzkich ustala Minister Spraw Wewnętrznych.
23. Przepisy prowadzenia ksiąg i korespondencji samorządu ustala Minister Spraw Wewnętrznych.

II. S a m o r z ą d g m i n n y .

Zasady ogólne.

24. Gminy ustala się i znosi w drodze ustawy.
   Spis gmin, ustalonych do wejścia w życie niniejszej ustawy, znajduje się w dodatku do tego artykułu.
25. Część gminy może być przydzielona do innej gminy rozporządzeniem Ministra Spr.Wewn., do miasta zaś - uchwałą Gabinetu Ministrów.
26. Wykonywanie zmian gmin i ich granic powinno być dostosowane do początku roku budżetowego samorządu.
27. Łącząc kilka gmin w jedną nową gminę, majątek i długi samorządów tych gmin przechodzą na samorząd nowej gminy.
   Przydzielając gminę do innej gminy albo do miasta, majątek i długi /przydzielanej gminy przechodzą na samorząd tej gminy lub miasta, do których jest przydzielona.
28. Tworząc z części gminy oddzielną gminę albo przydzielając do gminy lub miasta część innej gminy, zainteresowane samorządy mogą się umówić, jaka część majątku i długów samorządu gminnego przypada na tę część gminy. Ta część majątku i długów przechodzi na samorząd tworzonej gminy, albo na samorząd tej gminy lub miasta, do którego przydzielana jest część gminy.
   Umowę samorządów zatwierdza Minister Spraw Wewnętrznych.
   Jeżeli samorządy nie mogą dojść do porozumienia o majątek i długi, wówczas sprawę tę rozstrzyga Minister Spraw Wewn.

Zebrania gromadzkie.

29. Teren gminy dzieli się na gromady.
   Podziału gminy na gromady dokonywuje wójt, uwzględniając geograficzne położenie osiedli, dogodność komunikacji ludności i inne warunki lokalne.
   Podział gminy na gromady zatwierdza naczelnik powiatu.
30. O sprawach gromady decyduje zebranie jej mieszkańców.
31. Zebranie:
   1/ wybiera sołtysa, jego zastępcę i przedstawiciela gromady do rady gminnej;
   2/ ustala uposażenie sołtysa i jego zastępcy;
   3/ rozstrzyga inne sprawy gromady.
32. Prawo brania udziału w zebraniu posiada zamieszkujący w gromadzie obywatel Litwy, nie młodszy niż 24 lat, mieszkający w tej gminie, w której się znajduje gromada, nie mniej niż jeden rok, który:
   1/ płaci albo powinien płacić podatki od nieruchomości, albo od gruntów, albo od handlu, albo od przemysłu, albo od rzemiosła, albo od dochodów osobistych, albo samorządowy od lokali;
   2/ jest urzędnikiem państwowym albo samorządowym;
   3/ ukończył wyższe studja albo specjalne studja rolnicze.

33. W zebraniu nie ma prawa brać udziału.
1/ komu sądownie zostały odebrane lub ograniczone prawa,
2/ kto jest oskarżony o czyn przestępczy, za który grozi odebranie lub ograniczenie praw,
3/ komu przez sąd została wyznaczona kuratela.
34. Spisy mających prawo brać udział w zebraniu prowadzi wójt.
Spisy prowadzi się w dwóch egzemplarzach dla każdej gromady oddzielnie.
35. Do spisu /art.34/ wpisuje się nazwisko imię, imię ojca, wiek, miejsce zamieszkania i zawód każdego mieszkańca, mającego prawo brać udział w zebraniu.
Do spisu, mieszkańców wpisuje się w porządku alfabetycznym ich nazwisk.
Spisy mogą być prowadzone oddzielnie dla każdej wsi albo ulicy.
Spis podpisuje wójt.
Jeden egzemplarz spisu przechowuje się w kancelarji gminnej, drugi u sołtysa.
36. Każdy z mieszkańców, mających prawo brania udziału w zebraniu, jak również naczelnik powiatu, mogą sprawdzać u sołtysa albo w kancelarji gminnej spis gromad i złożyć oświadczenie wójtowi, kto nie został wciągnięty do spisu lub wciągnięty nieprawidłowo.
37. Swoje zarządzenie w sprawie oświadczenia /art.36/ wójt nie później, niż w ciągu 15 dni od jego złożenia, komunikuje temu, kto je złożył i tej osobie, którą to zarządzenie dotyczy.
38. Wójt, uznając oświadczenie za słuszne, wpisuje opuszczoną osobę do spisu lub skreśla ze spisu wpisanego nieprawidłowo.
39. Zarządzenie wójta /art.37/ nie później, niż w ciągu 15 dni od jego otrzymania, może być zaskarżone do miejscowego sądu pokoju. Skargę składa się przez wójta.
Wyrok sądu pokoju, nie później niż w ciągu 15 dni od jego ogłoszenia może być zaskarżony w Najwyższym Trybunale.
40. Zebranie zwołuje sołtys według swego uznania. Wszelako sołtys powinien zwołać zebranie, jeżeli tego żąda wójt, albo nie mniej, niż jedna trzecia część wszystkich mieszkańców, mających prawo brać udział w głosowaniu.
Każdemu, powoływanemu na zebranie, sołtys powinien zakomunikować miejsce, dzień i godzinę zebrania i sprawy, jakie będą na niem rozważane. Zwoływać na zebranie, na którem będą odbywały się wybory, sołtys powinien nie później, jak na 3 dni przedtem.
41. Na zebraniu przewodniczy sołtys.
Przy wyborach sołtysa, jego zastępcy i przedstawicieli gromady dorady gminnej na zebraniu przewodniczy wójt albo jego zastępca
42. Zebranie uważa się za prawomocne, jeżeli bierze w niem udział sołtys lub jego zastępca i mniej, niż jedna trzecia część wszystkich mieszkańców, mających prawo brać udział w zebraniu.
43. W razie zebrania się zebrania, sprawy pilne, które miały być na niem rozważane, rozstrzyga sołtys.
44. Protokół uchwał zebrania spisuje sołtys albo wybrana w tym celu przez zebranie osoba. Protokół podpisuje przewodniczący zebrania i przynajmniej dwaj uczestnicy zebrania.
45. Zebranie wybiera i uchwala zwyczajną większością głosów.
W wypadku równego podziału głosów, przy głosowaniu jawnem, uważa się za przyjęty ten wniosek, za którym głosuje przewodniczący zebrania, zaś przy tajnem głosowaniu wniosek uważa się za rozstrzygnięty negatywnie.
46. Zebranie głosuje jawnie. Na żądanie jednej czwartej uczestników zebrania, głosuje się tajnie.

S o ł t y s .

47. Sołtys i jego zastępca są wybierani z pośród mających prawo brać udział w zebraniu.
48. Dzień wyborów sołtysa i jego zastępcy wyznacza wójt.

49. Za wybranego na sołtysa i jego zastępcę uważany jest ten, kto otrzymał najwięcej głosów. Jeżeli kilka osób otrzymało jednakową ilość głosów, wówczas losowanie decyduje, która z nich została wybrana.

Protokuł wyborów wójt przedstawia naczelnikowi powiatu.

50. Wybrany na sołtysa nie może się zrzec, chyba:

1/ ma więcej niż 60 lat,
2/ był sołtysem nie mniej, niż 3 lata,
3/ jest niezdrów,
4/ zajmuje stanowisko rządowe lub samorządowe,
5/ z powodu swego zajęcia musi często i na długo wyjeżdżać z miejsca swego zamieszkania.

51. Naczelnik powiatu zatwierdza wybór sołtysa i jego zastępcy i komunikuje o tem wójtowi. W razie niezatwierdzenia wyborów przez naczelnika powiatu, wójt nie później niż w ciągu 15 dni od otrzymania zawiadomienia o niezatwierdzeniu wyznacza nowe wybory sołtysa lub jego zastępcy.

52. Sołtysa i jego zastępcę wybiera się na trzy lata, pełnią oni jednak swe obowiązki i po upływie tego terminu, dopóki na ich miejsce nie zostaną wybrani inni.

53. Sołtys i jego zastępca, przed przystąpieniem do wykonywania swych obowiązków, w obecności wójta składają przysięgę lub uroczyście zobowiązują się wykonywać je sumiennie.

54. Sołtys jest organem wykonawczym samorządu gminnego w gromadzie.

Sołtys prowadzi sprawy gromady.

55. Zastępca sołtysa zastępuje sołtysa, gdy ten z jakichbądź przyczyn nie może wykonywać swych obowiązków.

56. Sołtysa i jego zastępcę za nieodpowiednie wykonywanie obowiązków naczelnik powiatu może zwolnić.

57. Jeżeli sołtys lub jego zastępca umrze lub z jakiejbądź innej przyczyny przestanie wykonywać obowiązki przed terminem, wskazanym w art.52, na jego miejsce wybiera się innego.

58. Jeżeli sołtys lub jego zastępca przestaną wykonywać swe obowiązki, naczelnik powiatu ma prawo wyznaczyć tymczasowego sołtysa lub jego zastępcę, dopóki nie zostanie wybrany nowy.

Tymczasowego sołtysa lub jego zastępcę wyznacza się z pośród osób, mających prawo być wybranemi na sołtysa.

59. Uposażenie sołtysa i jego zastępcy powinno być ustalone przed ich wyborami i nie może być zmniejszane, zanim nie przestaną oni wykonywać swych obowiązków.

Minimum uposażenia sołtysa i jego zastępcy ustala zarząd powiatowy.

60. Sołtys przy wykonywaniu obowiązków nosi odznakę, ustaloną przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Wybory przedstawiciela gromady do rady gminnej.

61. Przedstawiciela gromady do rady gminnej wybiera się z pośród mających prawo brać udział w zebraniu gromady.

Przedstawicielem do rady może być wybrany również sołtys.

62. Dzień wyboru przedstawiciela gromady wyznacza naczelnik powiatu.

63. Za wybranego na przedstawiciela gromady uważany jest ten, kto otrzymał najwięcej głosów. Jeżeli kilka osób otrzymuje jednakową ilość głosów, wówczas o wyborze decyduje losowanie.

64. Protokuł wyborów przedstawiciela gromady wójt, nie później, jak w 5 dni od dnia zebrania, przedstawia naczelnikowi powiatu.

65. Naczelnik powiatu i każdy, mający prawo brać udział w zebraniu, może zaskarżyć wybory przedstawiciela gromady w miejscowym sądzie pokoju nie później, niż w ciągu 10 dni od dnia wyborów.

66. Jeżeli naczelnik powiatu nie zaskarża wyborów przedstawiciela gromady, to po upływie terminu zaskarżania wybory stają się prawomocne.
67. Sędzia pokoju, po otrzymaniu skargi, rozstrzyga ją nie później, jak w ciągu 10 dni.
Wyrok sędziego pokoju, nie później jak w ciągu 15 dni od dnia jego ogłoszenia, może być zaskarżony w Najwyższym Trybunale.
68. Jeżeli sąd unieważnia wybory przedstawiciela gromady, wówczas nie później jak w ciągu 30 dni przeprowadza się nowe wybory przedstawiciela gromady.
69. Uchwały rady gminnej, powzięte przed unieważnieniem przez rząd wyborów przedstawiciela gromady, uważane są za prawomocne, chociażby w powzięciu tych uchwał brał udział i ten przedstawiciel.

Rada gminna.

70. Radę stanowią wójt i przedstawiciele gromad.
71. Radę wybiera się na przeciąg trzech lat.
72. Radzie przewodniczy i porządkuje jej posiedzenia wójt lub jego zastępca.
Podczas wyborów wójta radzie przewodniczy najstarszy wiekiem z pośród członków rady, biorących udział w posiedzeniu.
73. Rada gminna:
1/ wybiera wójta, jego zastępcę i przedstawicieli do rady powiatowej;
2/ ustala uposażenie wójta i jego zastępcy oraz etaty i uposażenie pracowników samorządu gminnego;
3/ przyjmuje budżet samorządu gminnego i zatwierdza sprawozdanie jego wykonania;
4/ kontroluje pracę wójta;
5/ załatwia inne sprawy samorządu gminnego.
74. Posiedzenia rady wyznacza, porządek dzienny ustala i na posiedzenie radę zwołuje wójt według jego uznania.
Wszelako wójt powinien zwołać posiedzenie rady, jeżeli tego żąda nie mniej, jak jedna trzecia część członków rady, gminna komisja kontrolna lub naczelnik powiatu.
Żądanie zwołania posiedzenia rady powinno być przedstawione na piśmie. W piśmie tem powinne być wskazane „sprawy", dla rozważenia których żąda się zwołania rady.
Żądane posiedzenie rady powinno być zwołane nie później niż w ciągu 15 dni od złożenia deklaracji.
75. Członków rady na posiedzenie zwołuje się przy pomocy zawiadomień na piśmie.
W zawiadomieniu wypisuje się miejsce, dzień i godzinę posiedzenia oraz sprawy, które mają być na niem rozważone.
Zawiadomienie powinno być doręczone każdemu członkowi rady przynajmniej na trzy dni przed posiedzeniem.
76. Rada może uzupełnić porządek dzienny za zgodą dwuch trzecich członków rady, biorących udział w posiedzeniu.
77. Posiedzenie rady jest prawomocne, jeżeli bierze w niem udział wójt lub jego zastępca i nie mniej niż połowa wszystkich członków rady.
78. Jeżeli posiedzenie się nie odbywa, nie później, niż w ciągu 15 dni zwołuje się radę na drugie posiedzenie dla rozważenia tych samych spraw.
Jeżeli i drugie posiedzenie nie dochodzi do skutku, sprawy, które miały być na niem rozważone, może rozstrzygnąć sam wójt.
79. Rada wybiera i uchwala zwyczajną większością głosów za wyjątkiem wypadków, wskazanych w art.95.

Przy jednakowym podziale głosów w głosowaniu jawnem za przyjęty uważa się ten wniosek, za którym głosował przewodniczący posiedzenia, jeżeli zaś głosowanie było tajne, wniosek uważa się za rozstrzygnięty negatywnie.

80. Rada głosuje jawnie.

Tajnie głosuje się, jeżeli się wybiera wójta i jego zastępcę, jeżeli ustala się uposażenie wójta i jego zastępcy, jeżeli się wybiera gminną komisję kontrolną, przedstawiciela do rady powiatowej i jeżeli tajnego głosowania żąda nie mniej niż jedna czwarta członków rady, biorących udział w posiedzeniu.

81. Posiedzenia rady wciąga się do protokułu.

Protokuły posiedzeń rady pisze sekretarz gminy.

Protokuł podpisuje przewodniczący posiedzenia i sekretarz gminy.

82. Termin posiedzenia rady oraz sprawy, które mają być na niem rozważane, wójt powinien zakomunikować naczelnikowi powiatu przynajmniej na trzy dni przed posiedzeniem

83. Przewodniczący rady ma prawo wydalić z posiedzenia rady każdego, kto wprowadza zamęt w porządek posiedzenia. Wydalić członka rady z posiedzenia rady można jedynie za zgodą rady.

84. Rada może wyłonić z pośród siebie komisje dla opracowania spraw na posiedzenie rady.

85. Rada i jej komisje mogą powoływać na swe posiedzenia rzeczoznawców omawianych spraw z głosem doradczym.

86. Wynagrodzenia dla członków rady za posiedzenia rady nie przewiduje się.

87. Członek rady, który nie brał udziału w trzech z kolei posiedzeniach rady, na mocy uchwały rady, że dopuścił się tego bez usprawiedliwiających przyczyn, przestaje być członkiem rady.

Za przyczyny usprawiedliwiające uważa się chorobę członka rady, chorobę lub śmierć członków jego rodziny i inne przyczyny, które rada gminna uznawza ważne.

88. W wypadku śmierci członka rady, albo wystąpienia ze składu rady z jakiejbądź innej przyczyny, na jego miejsce wybiera się innego na pozostały czas kadencji rady.

89. Radę rozwiązuje Minister Spraw Wewnętrznych na mocy rozporządzenia Gabinetu Ministrów.

Po rozwiązaniu rady, nie później, jak za dwa miesiące, powinne się odbyć wybory nowej rady.

90. Wybory nowej rady powinne odbyć się nie później, niż za dwa miesiące po upływie kadencji starej rady.

91. Nową radę zwołuje się na pierwsze posiedzenie, gdy kończą się jej wybory i gdy uprawomocnia się wybranie do rady nie mniej, niż 2/3 wszystkich przedstawicieli gromad.

Dzień pierwszego posiedzenia nowej rady wyznacza naczelnik powiatu.

Wójt, jego zastępca i pracownicy gminni.

92. Wójt i jego zastępca są wybierani na czas trwania kadencji rady gminnej, pełnią jednak swe obowiązki i po upływie tego terminu, zanim na ich miejsca nie zostaną wybrani inni.

93. Na wójta i jego zastępcę wybierana jest osoba, mająca prawo być wybieraną członkiem rady gminnej albo miejskiej, nie młodsza od 30 lat.

94. Dzień wyborów wójta i jego zastępcy wyznacza naczelnik powiatu.

95. Wybranymi na wójta i jego zastępcę uważani są ci, którzy otrzymali absolutną większość głosów.

Jeżeli przy głosowaniu nikt nie otrzymuje absolutnej większości, wówczas głosuje się poraz drugi i za wybranego uważa się tego, kto na ten raz otrzymał najwięcej głosów. Jeżeli kilka osób otrzymuje jednakową ilość głosów, wówczas losowanie decyduje, która z nich jest wybrana.

Protokuł wyborów przedstawia się naczelnikowi powiatu.

96. Wójta i jego zastępcę zatwierdza naczelnik powiatu.

97. Jeżeli naczelnik powiatu nie zatwierdzi wójta lub jego zastępcę, nie później niż w ciągu 15 dni od otrzymania o tem zawiadomienia przeprowadzą się nowe wybory wójta lub jego zastępcy.

Jeżeli w tym terminie rada nie wybierze wójta lub jego zastępcę, albo jeżeli wybrani na drugich wyborach również zostaną niezatwierdzeni, wówczas wójta i jego zastępcę mianuje Minister Spr.Wewn. z pośród osób mających prawo wyborcze bierne.

Wójta i jego zastępcę mianuje się na ten okres, na jaki byli oni wybierani /art.92/.

98. Wójt i jego zastępca, przed przystąpieniem do wykonywania swych obowiązków, w radzie gminnej składają przysięgę albo uroczyście zobowiązują się wykonywać je sumiennie.

99. Wójt jest wykonawczym organem samorządu gminnego.

Wójt reprezentuje samorząd gminny w sądach i urzędach administracyjnych, podpisuje umowy, zawierane w imieniu samorządu gminnego i nagół prowadzi sprawy samorządu gminnego.

Rada gminna ma prawo wyznaczyć swego członka zamiast wójta dla reprezentowania samorządu gminnego w sądzie i podpisania umowy, zawieranej w imieniu samorządu gminnego, jeżeli w sprawach samorządu gminnego wójt może być osobiście zainteresowany.

100. Wójt ma prawo rozstrzygać pilne należące do kompetencji rady gminnej sprawy, jeżeli się kończy kadencja rady, lub jeżeli rada jest rozwiązana.

102. Wójt i jego zastępca nie mogą być członkami rady gminnej. Wszelako na posiedzeniach rady gminnej przysługuje im głos uchwalający.

103. Wójt i jego zastępca nie mogą zajmować jakiegobądź innego płatnego stanowiska w służbie państwowej czy samorządowej.

104. Wójt, pełniąc obowiązki, nosi odznakę służbową, ustaloną przez Ministra Spr.Wewn.

105. Wójt kontroluje sołtysów.

Wójt może w trybie administracyjno-karnym ukarać sołtysa i jego zastępcę grzywną do 10 litów, jeżeli sołtys nieodpowiednio wykonywuje swe obowiązki.

106. Naczelnik powiatu może w trybie administracyjno-karnym karać wójta i jego zastępcę grzywną do 30 litów, jeżeli wykonywują oni nieodpowiednio swe obowiązki.

Naczelnik powiatu może czasowo zawiesić w czynnościach wójta i jego zastępcę, komunikując o tem Ministrowi Spr. Wewnętrznych.

107. Wójta i jego zastępcę za nieodpowiednie wykonywanie obowiązków Minister Spr.Wewn. może usunąć.

108. W wypadku śmierci wójta lub jego zastępcy, albo jeżeli z jakichbądź powodów przestaną oni pełnić swe obowiązki, na ich miejsce, w trybie, ustalonym w art.95-97 wybiera się albo wyznacza innych na czas, który pozostał do urzędowania poprzedniemu wójtowi lub jego zastępcy.

109. Sekretarza gminy mianuje i zwalnia naczelnik powiatu.

Innych pracowników samorządu gminnego wyznacza i zwalnia wójt.

110. Sekretarz gminy, pod kontrolą wójta, prowadzi kancelarję i rachunkowość gminy.

111. Uposażenie wójta i jego zastępcy powinno być ustalone przed ich wyborami i nie może być obniżone, zanim nie przestaną oni pełnić obowiązków.

Minimum uposażenia wójta i sekretarza gminy ustala zarząd powiatowy.

III. S a m o r z ą d p o w i a t o w y .

Zasady ogólne.

112. Samorząd powiatowy stanowią gminy powiatu i drugorzędne miasta powiatowe.
113. Samorząd powiatowy załatwia ogólne sprawy samorządowe, których nie mogą załatwić jego gminy lub biorące w nim udział miasta.
Jakie sprawy ma załatwiać samorząd powiatowy wskazuje ustawa, jeżeli zaś w ustawie niema takiej wskazówki - zatwierdzana przez Ministra Spraw Wewnętrznych uchwała rady powiatowej.

Wybory członków rady powiatowej.

114. Każda rada gminna lub drugorzędnego miasta wybiera do rady powiatowej po jednym przedstawicielu z tych gmin lub mieszkańców miasta, którzy mają prawo być wybieranymi na członków rady tej gminy lub miasta.
Gminy lub drugorzędne miasta, posiadające ponad 10.000 mieszkańców, wybierają do rady powiatowej po dwuch przedstawicieli.
115. Za wybranego na członka rady powiatowej uważany jest ten, kto otrzymał najwięcej głosów. Jeżeli kilka osób otrzymuje jednakową ilość głosów, wówczas losowanie decyduje, która z nich jest wybrana.
116. Protokuł wyborów członka rady powiatowej powinien być nie później, jak w ciągu 5 dni od dnia wyborów, przedstawiony naczelnikowi powiatu.
117. Naczelnik powiatu i każdy członek rady gminnej może wybory członka rady powiatowej zaskarżyć u miejscowego sędziego pokoju nie później w 10 dni od dnia wyborów.
118. Jeżeli naczelnik powiatu nie zaskarża wyborów członka rady powiatowej, to po upływie terminu zaskarżenia, wybory stają się prawomocne.
119. Sędzia pokoju, po otrzymaniu zaskarżenia, rozstrzyga nie później 10 dni.
Wyrok sędziego pokoju, nie później 15 dni od dnia jego ogłoszenia może być zaskarżony w Najwyższym Trybunale.
120. Jeżeli sąd unieważnia wybory członka rady powiatowej, wówczas nie później 30 dni przeprowadza się nowe wybory członka rady powiatowej.
121. Uchwały rady powiatowej, powzięte przed anulowaniem przez sąd członka rady powiatowej, uważane są za prawomocne, chociaż w powzięciu tych uchwał brał udział również ten członek.

R a d a p o w i a t o w a .

122. Radę powiatową stanowią przedstawiciele gmin i drugorzędnych miast, wójtowie gmin i burmistrze drugorzędnych miast /art.112/.
123. Rada powiatowa wybierana jest na przeciąg trzech lat.
124. Rada powiatowa wybiera z pośród siebie na jeden rok przewodniczącego i jego zastępcę.
Przewodniczący prowadzi i porządkuje posiedzenia rady.
125. Rada powiatowa:
1/ wybiera członków zarządu powiatowego i dwuch ich kandydatów,
2/ ustala uposażenie członków zarządu powiatowego oraz etaty i uposażenie pracowników samorządu powiatowego,
3/ przyjmuje budżet samorządu powiatowego i zatwierdza sprawozdanie z jego wykonania,
4/ kontroluje pracę samorządu powiatowego,
5/ rozstrzyga inne sprawy samorządu powiatowego,

126. Posiedzenia rady wyznacza, porządek dzienny ustala i na posiedzenia rady zwołuje prezes zarządu powiatowego według swego uznania.
Wszelako prezes zarządu powiatowego powinien zwołać posiedzenie rady, jeżeli tego żąda nie mniej niż jedna trzecia członków rady lub powiatowa komisja kontrolna.
Żądanie zwołania posiedzenia rady powinno być przedstawione na piśmie. W piśmie tem powinny być wskazane sprawy, dla rozważenia których żąda się zwołania rady. Żądane posiedzenie rady powinno być zwołane nie później 15 dni od przedłożenia żądania.
127. Członków rady na posiedzenia zwołuje się przy pomocy zawiadomień.
W zawiadomieniu wypisuje się miejsce, dzień i godzinę posiedzenia oraz porządek dzienny.
Zawiadomienie powinno być doręczone każdemu członkowi rady przynajmniej na 5 dni przed posiedzeniem.
128. Rada może uzupełnić porządek dzienny za zgodą dwuch trzecich członków rady, biorących udział w posiedzeniu.
129. Posiedzenie rady jest ważne, jeżeli bierze w niem udział przewodniczący rady i nie mniej połowy wszystkich członków rady.
130. J eżeli się posiedzenie nie odbyło, nie później jak w ciągu 15 dni zwołuje się radę na drugie posiedzenie dla rozważenia tych samych spraw.
Jeżeli nie dochodzi do skutku drugie posiedzenie, wyznaczone dla rozważania na niem sprawy może rozstrzygnąć zarząd powiatowy.
131. Rada wybiera i uchwala zwyczajną większością głosów za wyjątkiem wypadków, wskazanych w art.147.
W wypadku równego podziału głosów, sprawa poddana na głosowanie, uważana jest za rozstrzygniętą negatywnie.
132. Rada głosuje jawnie.
Tajnie głosuje się, jeżeli się wybiera przewodniczącego rady, jego zastępcę, członków zarządu powiatowego i powiatowej komisji kontrolnej, jeżeli się ustala uposażenie zarządu powiatowego i jeżeli tajnego głosowania żąda nie mniej, niż jedna czwarta członków rady, biorących udział w posiedzeniu.
133. Posiedzenia rady wciąga się do protokułu.
Protokuły posiedzeń rady pisze sekretarz zarządu powiatowego.
Protokuł podpisuje przewodniczący posiedzenia i sekretarz.
134. Przewodniczący rady ma prawo wydalić z posiedzenia rady każdego, kto wprowadza zamęt w porządek obrad.
Wydalić członka rady z posiedzenia rady można jedynie za zgodą rady.
135. Rada może wyłonić z pośród siebie komisje dla opracowania spraw do rozważenia w radzie.
136. Rada i jej komisje mogą powoływać na swe posiedzenia z głosem doradczym rzeczoznawcę rozważanych spraw.
137. Członkom rady za posiedzenia rady wypłaca się djety i koszty podróży.
138. Członek rady, który nie brał udziału w trzech z kolei posiedzeniach rady, za uchwałą rady, iż dopuścił się tego bez usprawiedliwienia przyczyny, przestaje być członkiem rady.
Za usprawiedliwiające przyczyny uważa się chorobę członka, chorobę lub śmierć ~~jego~~ członków jego rodziny i inne przyczyny, które rada uzna za usprawiedliwiające.
139. W wypadku śmierci członka rady lub wystąpienia jego ze składu rady z jakiejbądź innej przyczyny, na jego miejsce wybiera się innego na pozostały czas kadencji.
140. Radę rozwiązuje Minister Spraw Wewnętrznych na mocy uchwały Gabinetu Ministrów.
Po rozwiązaniu rady, nie później jak w dwa miesiące, powinny odbyć się wybory nowej rady.
141. Wybory nowej rady powinny odbyć się nie później jak w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji starej rady.
142. Nową radę zwołuje się na pierwsze posiedzenie, gdy kończą się jej wybory i gdy uprawomocnia się nie mniej 2/3 wszystkich przedstawicieli do rady powiatowej.
Dzień pierwszego posiedzenia nowej rady wyznacza naczelnik powiatu.

Z a r z ą d p o w i a t o w y .

143. Zarząd powiatowy stanowi prezes i dwuch członków.
144. Prezesem zarządu powiatowego jest naczelnik powiatu.
145. Członków zarządu powiatowego i dwuch ich kandydatów wybiera rada powiatowa z pośród osób, które mają prawo być wybranemi na członków rady gminnej lub miejskiej, nie młodszych niż 30 lat.
146. Członkowie zarządu powiatowego i ich kandydaci są wybierani na czas kadencji rady powiatowej, pełnią jednak swe obowiązki i po upływie tego terminu, zanim na ich miejsce nie zostaną wybrani inni.
147. Za wybranego na członka zarządu powiatowego uważany jest ten, który otrzyma absolutną większość głosów.

Jeżeli podczas głosowania nikt nie otrzymuje absolutnej większości głosów, wówczas głosuje się poraz drugi i za wybranego uważa się ten, kto na ten raz otrzyma najwięcej głosów. Jeżeli kilka osób otrzyma jednakową ilość głosów, wówczas głosowanie decyduje- która z nich jest wybrana.

Protokuł wyborów przedstawia się Ministrowi Spraw Wewn.
148. Wybory członka zarządu powiatowego zatwierdza Minister Spraw Wewnętrznych.
149. W razie niezatwierdzenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych wyborów członka zarządu powiatowego, przeprowadza się nowe wybory członka zarządu powiatowego.
150. Członkowie zarządu powiatowego, przed przystąpieniem do pełnienia swych obowiązków w radzie powiatowej składają przysięgę lub uroczyście zobowiązują się pełnić je sumiennie.
151. Zarząd powiatowy jest wykonawczym organem samorządu powiatowego.

Zarząd powiatowy reprezentuje samorząd powiatowy w urzędach sądowych i administracyjnych, podpisuje umowy, zawierane w imieniu samorządu powiatowego i naogół prowadzi sprawy samorządu powiatowego.

Rada powiatowa ma prawo wyznaczyć swego członka zamiast zarządu powiatowego do reprezentowania samorządu powiatowego w sądzie i podpisania umowy, zawieranej w imieniu samorządu powiatowego, skoro w sprawie samorządu powiatowego członkowie zarządu powiatowego mogą być osobiście zainteresowani.
152. Zarząd powiatowy ma prawo rozstrzygać pilne, należące do kompetencji rady powiatowej sprawy, jeżeli kończy się kadencja rady lub gdy rada jest rozwiązana.
153. Członkowie zarządu powiatowego nie mogą być członkami rady powiatowej. Wszelako na posiedzeniach rady powiatowej mają oni głos uchwalający.
154. Zakres pracy członków zarządu powiatowego ustala zarząd powiatowy.

Jeżeli zarząd powiatowy nie powierza członkowi zarządu powiatowego stałej płatnej pracy w samorządzie powiatowym, to taki członek zarządu powiatowego otrzymuje wynagrodzenie jedynie za udział w posiedzeniach zarządu.
155. Członek zarządu powiatowego, który ma stałą, płatną pracę w samorządzie powiatowym, nie może zajmować jakiegobądź innego płatnego stanowiska w służbie państwowej albo samorządowej.
156. Kandydat członka zarządu powiatowego zastępuje członka zarządu powiatowego, jeżeli ten z jakichbądź przyczyn nie może pełnić swych obowiązków.
157. Członka zarządu powiatowego za nieodpowiednie wykonywanie obowiązków Minister Spraw Wewnętrznych może usunąć.
158. W razie śmierci członka zarządu powiatowego albo jeżeli z jakiejbądź innej przyczyny przestanie on pełnić swe obowiązki, na jego miejsce wybiera się innego na czas, który mu pozostał do urzędowania.
159. Pracowników samorządu powiatowego wyznacza i zwalnia prezes zarządu powiatowego, jeżeli w ustawie nie jest przewidziane inaczej.

/c.d.n./

B7